

T Ü R M O B

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

Sirküler No: 5

Şubat 2021

**TPKKH 32 SAYILI KARARDA
YAPILAN DEĞİŞİKLİKLE
İHRACAT BEDELLERİ ÜZERİNE
GELİŞMELER**

**MALİ MEVZUAT
YORUM / UYGULAMA
SİRKÜLERİ**

[Bu Sirküler; TÜRMOB 'un Resmi Görüşünü yansıtmaz ve bağlayıcılığı yoktur. Meslek Mensuplarına sadece yardımcı olmak amacıyla mali konularda aydınlatıcı bilgi aktarmak ve tartışmalı konulara dikkat çekmek amacıyla Mesleki Mevzuatı İzleme Kurulu tarafından hazırlanmış ve Kurulda oybirliği ile kabul edilmiştir.]

ÖNSÖZ

Mali Müşavirlik mesleği bilgi ve birikime dayanan bir meslektir. Bu yüzden TÜRMOB ve Odalarımızın eğitim temel önceliği oldu ve olmaya devam edecektir. Meslektaşlarımızın ihtiyaç duyacakları bilgiye en doğru ve en sağlıklı bir biçimde ulaşmaları için eğitim faaliyetleri, yayınlar gerçekleştiriyoruz. Bu çalışmalarımızdan birisi de, Mali Mevzuat Yorum Uygulama Sirküleridir.

Meslektaşlarımıza yardımcı olmak amacıyla mali konularda aydınlatıcı bilgi aktarmak ve tartışmalı konulara dikkat çekmek amacıyla, Mesleki Mevzuatı İzleme Kurulu tarafından hazırlanan, Mali Mevzuat Yorum Uygulama Sirkülerinin beşincisini sizlerin istifadesine sunuyoruz. Mali Mevzuat Yorum Uygulama Sirkülerini hazırlayan Meslek Mevzuatı İzleme Kurulumuza teşekkür ederiz.

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararda Yapılan Değişiklikle İhracat Bedelleri Üzerine Ge-

liŐmeleri konu alan bu Sirkülerimiz, uygulamacılara yardımcı olmak amacıyla konu açıklamaları, ilgili maddeler, kararlar, uygulamaya yönelik soru ve cevaplar değerlendirilerek hazırlanmıştır. TPKKH 32 Sayılı Kararda Yapılan Değişiklikle İhracat Bedelleri Üzerine Gelişmeler Mali Mevzuat Yorum Uygulama Sirkülerimizin meslektaşlarımıza faydalı olmasını diliyoruz.

Emre KARTALOĐLU

TÜRMOB Genel Başkanı

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	1
1. GİRİŞ	5
2. KONU İLE İLGİLİ YASAL DÜZENLEMELERİN KISA GELİŞİMİ	5
2.1. Konu Kapsamı Değişikliklerde Kronolojik Süreç	9
1. Düzenleme	9
2. Düzenleme	14
3. Düzenleme	16
4. Düzenleme	20
5. Düzenleme	32
6. Düzenleme	35
SONUÇ	39
YARARLANILAN KAYNAKLAR	40

EKLER	41
1-	İhracat Kabul Belgesi.....	41
2 -	Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No:2008-32/48) İle İlgili Olarak SIKÇA SORULAN SORULAR.....	42

1. GİRİŞ

Bu Sirkülerde ihracat bedelleri konusunun temel kavramlar ışığında Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararda son yapılan değişikliklerin ışığında incelenmesi, hem temel kavramların kısa ve anlaşılabilir kılınması hem de 32 sayılı Kararın özellikli durum ve kavramlarının konumuza ilişkin olarak ele alınması ve mesleki kamuoyuna kısa önerilerle birlikte sunulması amaçlanmıştır. Bir başka ifade ile amacımız 32 sayılı Kararı bütünüyle incelemek değil; Kararı son düzenlemeler ışığında ihracat bedelleri üzerinden incelemektir.

2. KONU İLE İLGİLİ YASAL DÜZENLEMELERİN KISA GELİŞİMİ

Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar'ın yürürlüğe konulması Devlet Bakanlığı'nın 7/8/1989 tarihli ve 55251 sayılı yazısı üzerine, 1567 sayılı Kanununun 6258 sayılı Kanunla değişik 1. maddesi uyarınca, Bakanlar Kurulu'nca 7/8/1989 tarihinde kararlaştırılmıştır. (Karar Sayısı: 89/14391) Söz konusu Karar, 11 Ağustos 1989 tarih ve 20249 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Karara göre kısaca (md.8); “İhracat bedellerinin tasarrufu serbesttir. Bakanlık ihtiyaç duyulması halinde ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin düzenleme yapmaya yetkilidir.”

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar ve bu karara ilişkin Tebliğler, günümüze kadar pek çok değişikliğe uğramıştır. Çok önemli yada süreci etkileyen değişiklik diyebileceğimiz Karar ise 8 Şubat 2008 tarih ve 26781 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair 2008/13186 sayılı Karardır. Bu karar ile yapılan en önemli değişiklik; ihraç edilen malların bedelinin ihracatçılar tarafından yurda getirilerek Türk Parasına çevrilmesi ve Döviz Alım Belgesine bağlanması zorunluluğunun kaldırılmasıdır. Bu düzenlemeye göre, *“Türk Parası Kıymetini Koruma hakkında 32 sayılı Kararın 8 inci maddesi 2008/13186 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Kararın 3 üncü maddesiyle 08.02.2008 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, “İhracat bedellerinin tasarrufu serbesttir. Bakanlık ihtiyaç duyulması halinde ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin düzenleme yapmaya yetkilidir.” şeklinde değiştirilmiştir.*

Dolayısıyla 8 Şubat 2008 tarihinden itibaren ihracat bedellerinin tasarrufu serbest bırakılmıştır. 1567 sayılı yasa ve bu yasaya ilişkin çıkarılan 32 sayılı karar, her türlü ihracatı düzenlediğinden hizmet ihracına, bavul ticaretine ve bavul ticareti yapanlara mal teslim edenlere ilişkin olarak mal veya hizmet bedellerinin de yurda getirilme zorunlulukları kaldırılmıştır.

Bu düzenleme sonrası Katma Değer Vergisi İade Taleplerinde “Döviz Alım Belgesi” aranılıp aranılmayacağı husunda kamuoyunda ve paydaşlar arasında bir çok tartışma yaşanmıştır. Gelir İdaresi Başkanlığı yaşanan uygulama kargaşası ve ihtilafları ortadan kaldırmak veya azaltmak için; konuyu bir iç genelge ile açıklığa kavuşturmaya çalışmıştır. Bu İç Genelge ile döviz alım belgesinin mal ihracatında aranmayacağı hususu netleşmiş ancak perakende ihracatda tartışma devam etmiştir.

Söz konusu İç Genelgede;

“(..).Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararda yapılan söz konusu değişiklik nedeniyle ; “hizmet ihracı” ile “bavul ticareti” ve “bavul ticareti kapsamında

ihracat yapanlara ihraç kaydıyla teslimler” den kaynaklanan 08.02.2008 tarihinden sonraki katma değer vergisi iade taleplerinde *döviz alım belgesi aranıp aranmayacağı* hususunda tereddüde düşüldüğü anlaşıldığından aşağıdaki açıklamanın yapılmasına gerek duyulmuştur.

İşlem bedeline ait dövizin Türkiye’ye getirilmesi ve bu durumu tevsik eden Döviz Alım Belgesinin ibrazı; 26 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin (K) bölümü uyarınca hizmet ihracı istisnasının, 61 ve 84 Seri No.lu KDV Genel Tebliği uyarınca da “Türkiye’de İkamet Etmeyenlere Döviz Karşılığı Satışlarda KDV İhracat istisnası” (Bavul Ticareti) ile bu kapsamda faaliyette bulunanlara “ihraç kaydıyla teslim” uygulamasının bir şartıdır. Dolayısıyla, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararda yapılan değişikliğin, yukarıda belirtilen işlemlerde KDV ihracat istisnası ve tecil-terkin uygulaması bakımından bir etkisi bulunmamaktadır. Buna göre, “hizmet ihracı” ile “bavul ticareti” ve “bavul ticareti kapsamında ihracat yapanlara ihraç kaydıyla teslimler” den kaynaklanan katma değer vergisi iade işlemlerinde döviz alım belgesinin aranıp aranmayacağı hususunda Bakanlığımızca yeni

bir düzenleme yapıncaya kadar 26, 61 ve 84 Seri No.lu KDV Genel Tebliği çerçevesinde işlem yapılmaya devam edilecektir.” açıklamasına yer verilmiştir.

Kısaca Gelir İdaresi; “Bavul ticareti” ve “hizmet ihracatı” konularında, kambiyo mevzuatında olmayan bir hususun yerine getirilmesini istemiş, Kambiyo mevzuatında yapılan değişikliklerin KDV iadesine bir etkisi olamayacağı belirtilmiştir.

2.1. KONU KAPSAMI DEĞİŞİKLİKLERDE KRONOLOJİK SÜREÇ

1. Düzenleme:

11/8/1989 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararın 8 inci maddesine istinaden hazırlanan ve ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenleyen Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karara İlişkin Tebliğ (İhracat bedelleri hakkında) (Tebliğ no: 2018-32/48) 04.eylül.2018 tarih ve 30525 sayılı Resmi Gazete ‘de yayınlanmıştır.

Söz konusu Tebliğin “İhracat bedellerinin yurda getirilmesi” başlıklı 3. maddesine göre;

1) Türkiye’de yerleşik kişiler tarafından gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin bedeller, ithalatçının ödemesini müteakip doğrudan ve gecikmeksizin ihracata aracılık eden bankaya transfer edilir veya getirilir. Bedellerin yurda getirilme süresi fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günü geçemez. Söz konusu bedellerin en az %80’inin bir bankaya satılması zorunludur.

İhracat işlemlerine ilişkin bedeller aşağıdaki ödeme şekillerinden birine göre yurda getirilebilir.

- a) Akreditifli Ödeme,*
- b) Vesaik Mukabili Ödeme,*
- c) Mal Mukabili Ödeme,*
- d) Kabul Kredili Akreditifli Ödeme,*
- e) Kabul Kredili Vesaik Mukabili Ödeme,*
- f) Kabul Kredili Mal Mukabili Ödeme,*

g) *Peşin Ödeme.*

İhracat bedellerinin beyan edilen Türk parası veya döviz üzerinden yurda getirilmesi esas olup, Türk parası üzerinden yapılan ihracat karşılığında döviz getirilmesi mümkündür.

İhracat bedelinin yolcu beraberinde efektif olarak yurda getirilmesi halinde gümrük idarelerine beyan edilmesi zorunludur.

Anılan Tebliğin “İhracat işlemlerinde sorumluluk” başlıklı 6. maddesinde ise aşağıdaki düzenleme yer almıştır.

(1) İhraç edilen malların bedelinin süresinde yurda getirilerek, bankalara satılmasından ve ihracat hesabının süresinde kapatılmasından ihracatçılar sorumludur.

(2) Alacak hakkının satın alınması suretiyle ticari riskin bankalar veya faktoring şirketlerince üstlenilmesi durumunda, ihracat bedelinin yurda getirilmesi ile ilgili sorumluları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.

(3) İhracata aracılık eden bankalar ihracat bedellerinin yurda getirilmesini ve satışının yapılmasını izlemekle yükümlüdür.”

Söz konusu Tebliğin hesap kapatma, ihbar ve ek süre konularını düzenleyen 8. Maddesi ise aşağıdaki düzenlemeleri içermektedir.

(1) Ticari amaçla mal ihracında, bedelleri yurda getirilme süresi içinde gelen ihracat ile ilgili hesaplar aracı bankalarca kapatılır.

(2) Süresi içinde kapatılmayan ihracat hesapları aracı bankalarca 5 iş günü içinde muamelenin safhalarını belirtecek şekilde yazılı olarak ilgili Vergi Dairesi Başkanlığına veya Vergi Dairesi Müdürlüğüne ihbar edilir.

(3) İlgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce, ihbarı müteakip 10 iş günü içinde ilgililere hesapların kapatılmasını teminen 90 gün süreli ihtarname gönderilir. Bu süre içinde hesapların kapatılması veya 9 uncu maddede belirtilen mücbir sebep hallerinin ya da haklı durumun belgelenmesi gereklidir.

(4) Mücbir sebeplerin varlığı halinde, mücbir sebebin devamı müddetince altışar aylık dönemler itibarıyla ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce ek süre verilir.

(5) Mücbir sebep halleri dışında kalan haklı durumların varlığı halinde, hesapların kapatılmasına ilişkin altı aya kadar olan ek süre talepleri, firmaların haklı durumu belirten yazılı beyanına istinaden üçer aylık devreler halinde ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce, altı aylık süreden sonraki ek süre talepleri Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılır.

Söz konusu Tebliğin “Terkin” başlıklı 10. maddesi ise aşağıdaki şekildedir.

“(1) Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla;

a) 100.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere, mücbir sebeplerin varlığı dikkate alınmaksızın beyanname veya formda yer alan bedelin %10’una kadar noksanlığı olan (sigorta bedellerinden kaynaklanan noksanlıklar da-

hil) ihracat hesapları doğrudan bankalarca ödeme şekline bakılmaksızın,

b) 200.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere, bu Tebliğin 9 uncu maddesinde belirtilen mücbir sebep halleri göz önünde bulundurulmak suretiyle beyanname veya formda yer alan bedelin % 10'una kadar açık hesaplar ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce,

terkin edilmek suretiyle kapatılır.

(2) Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla, 200.000 ABD doları veya eşitini aşan noksanlığı olan açık hesaplara ilişkin terkin talepleri bu Tebliğin 9 uncu maddesinde belirtilen mücbir sebepler ile haklı durumlar göz önünde bulundurulmak suretiyle Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılır.”

2. Düzenleme

Aktardığımız düzenlemeden yaklaşık olarak altı ay sonra 3.4.2019 tarih ve 30703 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı

Karara İlişkin Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında) (Tebliğ No: 2018-32/48)'de Değişiklik Yapılmasına Dair 2019-32/53 no'lu Tebliğ ile ihracat bedellerinin yurda getirilme süresi 6 aydan 1 yıla çıkartılmıştır.

Kısaca;

“Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında) (No: 2018-32/48)” ile 04.09.2018 tarihi itibarıyla 6 ay süreyle geçerli olmak üzere, ihracat bedellerinin fiili ihraç tarihinden itibaren en çok 180 gün içinde yurda getirilmesi ve bu bedellerin en az %80'inin bir bankaya satılması zorunlu kılınmış, 03.03.2019 tarihinde yayımlanan “Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında) (Tebliğ No: 2018-32/48)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2019-32/53)” ile 6 ay süresince uygulanan düzenlemenin uygulama süresi 1 yıla uzatılmıştır. 2019-32/55 No'lu Tebliğ ile 04.09.2019 tarihi itibarıyla sonu eren düzenlemenin uygulama süresi 6 ay daha uzatılmıştır.

Buna göre, 04.09.2018 tarihinden itibaren toplamda 18 ay süresince uygulanacak düzenleme 04.03.2020 tarihine kadar devam etmiştir.

3. Düzenleme

Söz konusu düzenlemelerden yaklaşık dört ay sonra 4/9/2018 tarihli ve 30525 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında) (Tebliğ No: 2018-32/48)’in 3 üncü maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve daha sonra 31 Aralık 2019 tarih ve 30995 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir. Bu şekilde oluşan düzenlemeler aşağıda sadece konumuz itibariyle aktarılmıştır.

TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARARA İLİŞKİN TEBLİĞ (İHRACAT BEDELLERİ HAKKINDA) (TEBLİĞ NO: 2018-32/48)'DE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2019-32/56)

MADDE 1 – 4/9/2018 tarihli ve 30525 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan *Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında) (Tebliğ No: 2018-32/48)*’in 3 üncü maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“(1) Türkiye’de yerleşik kişiler tarafından gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin bedeller, ithalatçının ödemesini müteakip doğrudan ve gecikmeksizin ihracata aracılık eden bankaya transfer edilir veya getirilir. Bedellerin yurda getirilme süresi fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günü geçemez.”

“(3) İhracat bedellerinin beyan edilen Türk parası veya döviz üzerinden yurda getirilmesi esastır. Ancak, döviz üzerinden yapılacağı beyan edilen ihracat karşılığında

*farklı bir döviz cinsinin veya Türk parası üzerinden yapı-
lacağı beyan edilen ihracat karşılığında döviz getirilmesi
mümkündür.”*

“ğ) Banka Ödeme Yükümlülüğü (BPO).”

MADDE 2 – Aynı Tebliğin 5 inci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan “getirilerek bir bankaya satılması” ibareleri “getirilmesi” şeklinde değiştirilmiş, dördüncü fıkrasında yer alan “getirilerek bankalara satılması” ibaresi “getirilmesi” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

**“(5) İhracat işlemlerine ait sözleşmelerde bedellerin tah-
sili için fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günden fazla vade
öngörülmesi durumunda, bedellerin vade bitiminden iti-
baren 90 gün içinde yurda getirilmesi zorunludur.”
(BİZE GÖRE EK 90 GÜN SÜRE VERİLMİŞTİR.)**

MADDE 7 – Aynı Tebliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(1) Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla; (DİKKAT önceki düzenlemelerde 100.000 \$ olan tutar düşürülmüştür.)

a) 30.000 ABD dolarına kadar noksanlığı olan ihracat hesapları doğrudan bankalarca ödeme şekline ve toplam beyanname tutarına olan oranına bakılmaksızın,

b) 30.000 ABD dolarından yüksek olmakla birlikte 100.000 ABD doları veya eşitini aşmayan, beyanname veya formda yer alan bedelin %10’una kadar noksanlığı olan (sigorta bedellerinden kaynaklanan noksanlıklar dahil) ihracat hesapları doğrudan bankalarca ödeme şekline bakılmaksızın,

c) 200.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere, 9 uncu maddede belirtilen mücbir sebep ve haklı durum halleri göz önünde bulundurulmak suretiyle beyanname veya formda yer alan bedelin % 10’una kadar açık hesaplar ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce, terkin edilmek suretiyle kapatılır.”

“(3) Birinci fıkra kapsamında bankalarca yapılabilecek terkin işlemleri 8 inci maddenin dördüncü fıkrasında be-

İrtilen 90 günlük ihtarname süresi içerisinde ilgili Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerince gerçekleştirilir.”

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) *Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte açık bulunan ihracat hesapları için, bu Tebliğin ihracatçı lehine olan hükümleri uygulanır.*

(2) İhracat bedellerinin takip edileceği bilgi sistemi Hazine ve Maliye Bakanlığınca uygulamaya alınana kadar 8 inci maddenin ikinci fıkrasında yer alan “İhracat Bedeli Kabul Belgesi” yerine bankalarca Döviz Alım Belgesinin kullanılması mümkündür.

4. Düzenleme

Yaklaşık 15 gün sonra Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası; 7 Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar ile 4/9/2018 tarihli ve Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında) (Tebliğ No: 2018-32/48)'in 12 nci maddesinin birinci fıkrasına dayanılarak TCMB İhracat Bedellerinin ilişkin usul ve esasları düzenlemek ihracat genelgesi hazırlamıştır.

Bu genelgede konumuza ilişkin olarak aşağıdaki düzenlemeler yer almıştır. Kısaca;

“İhracat bedellerinin yurda getirilmesi

MADDE 4 – (1) *2018-32/48 sayılı Tebliğ’in yürürlüğe girdiği tarihten itibaren fiili ihracatı gerçekleştirilen işlemlere ilişkin ihracat bedellerinin yurda getirilme süresi fiili ihracat tarihinden itibaren 180 günü geçemez. 180 gün azami süre olup bedellerin ithalatçının ödemesini müteakip doğrudan ve gecikmeksizin yurda getirilmesi esastır.*

(2) 2018-32/48 sayılı Tebliğ’in yayımı tarihinden önce fiili ihracatı gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin bedeller 2018-32/48 sayılı Tebliğ hükümleri kapsamında yer almamaktadır.

(3) Özelliği olan ihracat işlemlerine ilişkin olarak bu Genelgenin 7 nci maddesinde belirtilen süreler uygulanır.

(4) İhracat işlemlerine ait sözleşmelerde bedellerin tahsili için fiili ihracat tarihinden itibaren 180 günden fazla vade öngörülmesi durumunda, bedellerin yurda getirilme süresi vade bitiminden itibaren 90 günü geçemez. Öngörülen

vadenin tespiti için ihracatçının yazılı beyanıyla birlikte vade içeren sözleşmenin ya da vadeyi tevsik niteliğini haiz proforma fatura veya poliçenin aracı bankaya ibrazı zorunludur.

(5) Serbest bölgelere yapılan ihracat işlemleri 2018-32/48 sayılı Tebliğ hükümleri kapsamındadır.

(6) İran, Suriye ve Lübnan'a yapılan ihracat işlemleriyle ilgili olarak 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in 3 üncü maddesinin birinci fıkrası uygulanmaz.

(7) Yurt içinde serbest dolaşımda bulunan malların gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya söz konusu mağazaların depolarına antrepo rejimi kapsamında antrepo beyannamesi ile alındığı işlemler için 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in 3 üncü maddesinin birinci fıkrası uygulanmaz.

İhracat bedellerinin tahsil şekilleri

MADDE 5 – (1) İhracat bedelleri 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen ödeme şekillerine göre tahsil edilir ve GB'nin 28 inci hanesine

tahsil işleminde kullanılan ödeme şekli yazılır. Birden fazla ödeme şeklinin kullanılması durumunda kullanılan diğer ödeme şekilleri GB'nin açıklama kısmına yazılır.

(2) İhracat bedellerinin beyan edilen Türk parası veya döviz üzerinden yurda getirilmesi esas olup, bedelin beyan edilenden farklı bir döviz üzerinden getirilmesi mümkündür.

(3) Türk parası üzerinden yapılan ihracat karşılığında yurda döviz getirilmesi mümkündür.

(4) İhracat bedelinin yolcu beraberinde efektif olarak yurda getirilmesi halinde gümrük idarelerine beyan edilmesi zorunludur.

Efektif olarak getirilen ihracat bedelleri

MADDE 12 – (1) *Efektif olarak getirilen ihracat bedelinin yurt dışından getirildiğinin tespiti gümrük idarelerince onaylı NBF ile yapılır.*

(2) NBF konusu efektifin ihracat bedeli olarak kabulünün yapılabilmesi için;

a) NBF'nin düzenlenme tarihinden itibaren 30 gün içinde NBF'nin ve NBF konusu efektifin bankalara tevdi edilmesi,¹

b) NBF'nin "Geliş Sebebi" bölümünde efektiflerin getirilme sebebinin ihracat ile ilgili olduğunu belirtir bir ifadenin kayıtlı olması,

c) İhracat bedeli başkası adına getiriliyorsa NBF'nin ilgili kısımlarının bu hususu belirtecek şekilde doldurulması veya bu hususun açıklama olarak NBF'de yer alması,

ç) Tevdiat sırasında NBF'yi ibraz eden şahsın kimlik tespitinin yapılması,

d) İhracatçının ihracat işlemiyle ilgili yazılı beyanı, işlemin niteliğine göre proforma fatura, satış sözleşmesi, kesin satış faturası veya GB'nin bir örneği/GB bilgilerinin yanı sıra ihracatçı veya ithalatçının yazılı beyanında NBF'de kimliği belirlenen şahıs ile NBF sahibi ihracatçı ve ithalatçı arasındaki illiyet bağının belirtilerek bankalara ibraz edilmesi,

1 T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının 14.05.2020 tarih ve 270983 sayılı yazısı

e) NBF’de kayıtlı efektif tutarının tamamen İBKB’ye bağlanması halinde, NBF aslının ilgisine iade edilmeyerek bankalar tarafından alıkonulması, kısmen bağlanması halinde ise, NBF aslı üzerine İBKB’ye bağlanan tutara ilişkin not düşülerek fotokopisi alındıktan sonra aslının ilgisine iade edilmesi, gerekir.

(3) Üçüncü kişilerce getirilen efektifin ihracatçı adına kabulü tevdiatın ihracatçının kendisine veya hesabına yapılması şartıyla mümkündür.

(4) İhracatçının hesabına transfer edilen ihracat bedelinin, bankadan efektif olarak alınması halinde bu efektifin başka bir banka tarafından ihracat bedeli olarak kabulü, bu efektiflerin yurt dışından geldiğine ilişkin aracı banka yazısının ibrazı veya kabul işlemini yapacak banka efektif konusu dövizlerin havale olarak geldiğinin ilgili bankadan teyidinin alınması kaydıyla yapılır. İhracatçının hesabına transfer edilen ihracat bedelinin, bankadan efektif olarak alınması halinde bu efektifin daha sonra aynı banka tarafından ihracat bedeli olarak kabulü, serbest tasarruf edilen dövizin yurt dışı kaynaklı olduğunun satış sözleşmesi, kesin veya proforma fatura, GB örneği/

GB bilgileri, banka hesap özeti gibi belgelerle tevsik edilmesi, 2018-32/48 sayılı Tebliğ’de yer alan süre ile ilgili hükümlere aykırılık oluşmadığının tespit edilmesi ve başka bir bankaya yurt dışından geldiğine ilişkin yazı verilmediğinin tevsiki kaydıyla mümkündür.

İhracat hesabının kapatılmasında ibrazı zorunlu belgeler

MADDE 25 – (1) *İhracat hesabının kapatılabilmesi için GB örneği/GB bilgileri, ilgili İBKB’ler, satış faturası ile indirim ve mahsup konusu belgelerin aracı bankaya ibrazı zorunludur.*

İhracat bedelinin tahsilinde ve ihracat hesabının kapatılmasında sorumluluk

MADDE 26 – (1) *İhracat bedelinin tahsilinden ve ihracat hesabının yurda getirme süresi içinde (ek süreler dâhil) kapatılmasından ihracatçılar, ihracat bedelinin faktoring şirketinin yurt içi kaynaklarından ödendiği faktoring işlemlerinde faktoring şirketi sorumludur.*

(2) İhracata aracılık eden bankalar, bilgisi dâhilinde olan beyannamelerle ilgili ihracat bedellerinin yurda getirilmesini ve kabulünü izlemekle ve ilgili indirim ve mahsup işlemlerini gerçekleştirmekle yükümlüdür.

Ek süre

MADDE 27 – (1) 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında sayılan mücbir sebep hallerinin varlığı halinde, mücbir sebebin devamı müddetince altı-şar aylık dönemler itibarıyla ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce ek süre verilir.

(2) Mücbir sebep halleri dışında kalan haklı durumların varlığı halinde, hesapların kapatılmasına ilişkin altı aya kadar olan ek süre talepleri, firmaların haklı durumu belirten yazılı beyanına istinaden üçer aylık devreler halinde ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce, altı aylık süreden sonraki ek süre talepleri Bakanlık tarafından incelenip sonuçlandırılır.”

Terkin

MADDE 28 – (1) Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla;

a) 30.000 ABD doları veya eşitine kadar noksanlığı olan ihracat hesapları doğrudan bankalarca ödeme şekline ve toplam beyanname tutarına olan oranına bakılmaksızın,

b) 30.000 ABD doları veya eşitinden yüksek olmakla birlikte 100.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere, beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar noksanlığı olan (sigorta bedellerinden kaynaklanan noksanlıklar dahil) ihracat hesapları doğrudan bankalarca veya 90 günlük ihtarname süresi içinde ilgili Vergi Dairesi Başkanlıkları/Müdürlüklerince ödeme şekline bakılmaksızın,

c) 200.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere, 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in 9 uncu maddesinde belirtilen mücbir sebep ve haklı durum halleri göz önünde bulundurulmak suretiyle beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar açık hesaplar ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce,

terkin edilmek suretiyle kapatılır.

(2) Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla, 200.000 ABD doları veya eşitini aşan noksanlığı olan açık hesaplara ilişkin terkin talepleri 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in 9 uncu maddesinde belirtilen mücbir sebepler ile haklı durumlar göz önünde bulundurulmak suretiyle Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılır.

(3) Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla, terkin hesaplamasında kullanmak üzere birinci fıkrada belirtilen yetkilerden ihracatçı lehine olan yalnızca bir tanesi uygulanabilir. Aynı anda, iki farklı bentte yer alan terkin limitlerinin uygulanması mümkün bulunmamaktadır.

(4) Terkin limitlerinin belirlenmesinde GB'nin 46 ncı hanesindeki değer esas alınır.

(5) Terkin yapılabilecek tutar ile kabulü yapılan tutar arasındaki farkın yurda getirildiğinin tespiti ile ilgili olarak ihracatçının yazılı beyanı doğrultusunda gerekli kontroller yapılarak hesap kapatılır.”

Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerine bildirim

MADDE 29 – (1) *İhracat hesabının, ek süreler de dâhil olmak üzere, süresi içerisinde kapatılamaması halinde açık hesap tutarı aracı bankaca **5 iş günü** içinde Ek:1'deki forma uygun olarak ilgili Vergi Dairesi Başkanlığı veya Vergi Dairesi Müdürlüğüne ihbar edilir. Söz konusu formun açıklama kısmına ilgili ihracat bedelinin ne kadarının İBKB'ye bağlandığı ayrıntılı olarak yazılır.*

(2) İhracat bedelinin faktoring şirketlerince yurt içi kaynaklardan ödendiği faktoring işlemlerinde ise kapatılmayan ihracat hesaplarıyla ilgili olarak sadece faktoring şirketleri ilgili Vergi Dairesi Başkanlığı veya Vergi Dairesi Müdürlüğüne ihbar edilir.

(3) Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerince ihracat hesabının kapatılması için ilgililere ihbardan itibaren 10 iş günü içinde 90 gün süreli ihtarna me gönderilir. İhracatçılarca bu ihtar süresi içinde ihracat hesabının kapatılması veya mücbir sebep halinin ya da haklı durumun ilgili Vergi Dairesi Başkanlığı veya Vergi Dairesi Müdürlüğüne belgelenmesi gerekir.

(4) Bu Genelgenin 28 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamındaki işlemlerden 90 günlük ihtarname süresi sonunda kapatılmayanlar için Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerince Cumhuriyet Savcılıklarına 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun uyarınca yasal işlem başlatılmasını teminen bildirimde bulunulur ve Bakanlığa ihbara ilişkin bilgi verilir.

(5) Açık ihracat hesabı ihbarını birinci fıkrada belirtilen süre içerisinde gerçekleştirilmeyen bankalar hakkında ilgili Vergi Dairesi Başkanlıklarınca veya Vergi Dairesi Müdürlüklerince Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 1567 Sayılı Kanun uyarınca yasal işlem başlatılmasını teminen ilgili Cumhuriyet Savcılıklarına bildirimde bulunulur.

İhracat Bedeli Kabul Belgesi

MADDE 30 – (1) Bankalarca İBKB düzenlenirken;

a) Seri numarası satırına bankalarca verilecek sıra numarasının yazılması mümkündür.

b) İhracat bedelinin 13 üncü maddede sayılan yöntemlerle tahsil edilmesi halinde “Yurda Getiriliş Şekli” satırına bu husus belirtilmelidir.

c) Yurda getirilen bedelin başlığı altında yer alan “Tutarı-Para Birimi” satırına bedelin ABD doları karşılığı ilave olarak belirtilmelidir.

ç) “Hesaba Geçiş Tarihi” satırına bedelin firma hesabına geçiş tarihi kaydedilecek olup ayrıca valör tarihinin ilave olarak belirtilmesi mümkündür.

(2) İhracat bedellerinin takip edileceği sistem Hazine ve Maliye Bakanlığınca uygulamaya alınana kadar bankalarca kabul işlemlerinde her bir işlem itibarıyla İBKB veya DAB’dan yalnızca bir tanesi düzenlenebilir.”

5. Düzenleme

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında) (Tebliğ No: 2018-32/48)’De Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2020-32/58² ile 04/9/2018 tarihli ve 30525 sayılı

2 28.08.2020 tarih ve 31227 sayılı Resmi Gazete

lı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında) (Tebliğ No: 2018-32/48)’in 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (ğ) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlükten kaldırılan metin “ğ) **Banka Ödeme Yükümlülüğü (BPO).**” şeklindedir.

Banka ödeme yükümlülüğü’nün kaldırılması çok farklı algılanmış artık döviz alım belgesi / ihracat kabul belgesi gibi formların alınması / tevsiki gibi de algılanmış pazarda oluşan bilgi kirliliği konunun çok farklı şekilde kabul edilmesi yada algılanması sonucunu doğurmuştur.

Banka Ödeme Yükümlülüğü Nedir (BPO)?

Bir bankanın alıcı müşterisi için satıcının bankasına karşı girdiği geri dönülmez bir yükümlülüktür. Yükümlülüğün şartları kağıt belgeleri değil işlem verileridir. Kısaca riski azaltan bir araç olup ödeme güvencesidir. Satıcı için bir çeşit finansman aracıdır / güvencesidir.

Aşağıda peşin, mal mukabili, vesaik mukabili, akreditif ve BPO, kullanım kolaylığı, hız ve banka güvencesi açısından karşılaştırılan bir tablo sunulmuştur.

	KULLANIM	HIZ	BANKA GÜVENCESİ
PEŞİN	KOLAY 	HIZLI 	YOK
MAL MUKABİLİ	KOLAY 	HIZLI 	YOK
VESAİK MUKABİLİ	KOLAY 	YAVAŞ 	YOK
AKREDİTİF	ZOR 	YAVAŞ 	VAR
BPO	KOLAY 	HIZLI 	VAR

Kaldırılan BPO'nun işleyiş şekli ise aşağıdaki tablo ile izah edilmiştir.

6. Düzenleme

1567 sayılı Kanuna bir geçici madde ekleyen 7263 sayılı Kanun 3 Şubat.2021 tarih ve 31384 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu geçici maddeye göre kısaca ***bildirim yükümlülüğü ile ilgiliek süre getirilmiştir diyebiliriz.***

MADDE 9 – 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

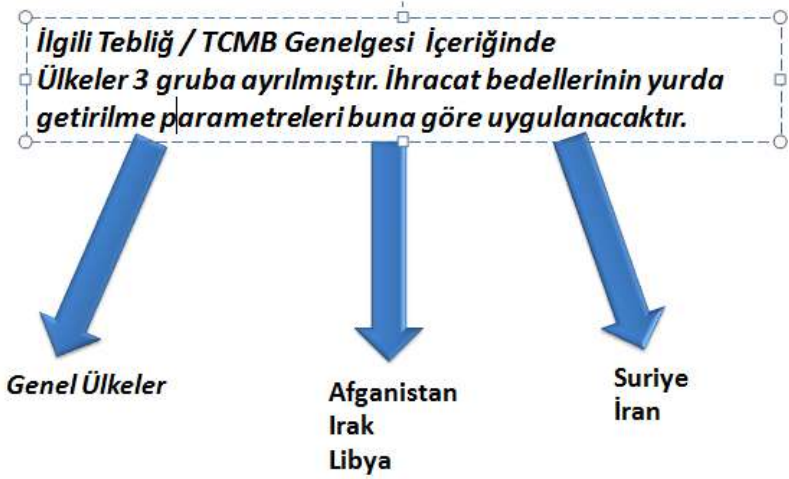
“GEÇİCİ MADDE 1- *Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanun uyarınca yürürlüğe konulan genel ve düzenleyici işlemler kapsamında bankalarca; süresi içinde ilgili vergi dairesi başkanlıklarına/defterdarlıklara veya vergi dairesi müdürlüklerine ihbar edilmeyen açık ihracat hesaplarının bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altmış gün içinde ihbar edilmesi durumunda, bu bildirimler sebebiyle bankalar hakkında 3 üncü madde uyarınca işlem tesis edilmez. Bu fıkra hükmü, süresi geçtikten sonra ihbar edilen ancak, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Cumhuriyet savcılıklarına bildirim yapılmamış olan ihlaller için de uygulanır.*

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla birinci fıkraya kapsamına giren ve Cumhuriyet savcılıklarına intikal eden ancak haklarında idari para cezasına karar verilmemiş işlemler için Cumhuriyet savcılıklarınca idari yaptırım kararı verilmez, karar verilmekle birlikte henüz ke-

sinleşmemiş ya da kesinleşmiş olup henüz ödenmemiş olan idari para cezası kararları bütün neticeleri ile ortadan kalkar, ödenmiş olanlar red ve iade edilmez.”

3 Şubat.2021 tarih ve 31384 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7263 sayılı kanunla getirilen ek süre aşağıda tabloda gösterdiğimiz işleyişi değiştirmemiştir.

Vergi Dairesi Başkanlıkları veya Vergi Dairesi Müdürlüklerince ihracat hesabının kapatılması için ilgililere ihbardan itibaren 10 iş günü içinde 90 gün süreli ihtarname gönderilir. İhracatçılarca bu ihtar süresi içinde ihracat hesabının kapatılması veya mücbir sebep halinin ya da haklı durumun ilgili *Vergi Dairesi Başkanlığı* veya *Vergi Dairesi Müdürlüğüne* belgelenmesi gerekir.

Bu Genelgenin 28 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamındaki işlemlerden 90 günlük ihtar süresi sonunda kapatılmayanlar için *Vergi Dairesi Başkanlıkları* veya *Vergi Dairesi Müdürlüklerince Cumhuriyet Savcılıklarına* 1567

sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun uyarınca yasal işlem başlatılmasını teminen bildirimde bulunulur ve *Bakanlığa ihbara ilişkin* bilgi verilir.

Vergi Dairesi Başkanlıkları /Vergi Dairesi Müdürlüklerince ihracat hesabının kapatılması için ilgililere ihbardan itibaren 10 iş günü içinde 90 gün süreli ihtarname gönderilir. *İhracatçılarca* bu ihtar süresi içinde ihracat hesabının kapatılması veya mücbir sebep halinin ya da haklı durumun ilgili *Vergi Dairesi Başkanlığı /Vergi Dairesi Müdürlüğüne* belgelenmesi gerekir.

Özetlemeke gerekirse 5.düzenleme ile belirttiğimiz ve uygulaması kaldırılan BPO ise bildirim ve belgelendirme olmayıp ; bir bankanın alıcı müşterisi için satıcının bankasına karşı girdiği geri dönülmez bir yükümlülük olup kaldırılan kısaca iki banka arasındaki yükümlülüktür diyebiliriz.

SONUÇ

Çalışmamızda ayrıntılı açıkladığımız üzere Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararla ilgili ilk düzenlemelerden sonra esaslı değişiklik 2008 tarihinde

İhracat bedellerinin Döviz Alım Belgesine bağlanması zorunluluğu'nun kaldırılmasıdır. İhracatın desteklenmesi yurda döviz girişinin artırılmasına yönelik pek çok düzenleme yapılmıştır. Son yıllarda konjoktürel gelişmeler sonucu özellikle 2018 yılından itibaren Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararda Değişiklikler ardarda olmuştur. Çalışmamız elbetteki bütün değişiklikleri içermemektedir. 32 sayılı kararda son yapılan düzenlemeyi Döviz Bedelleri üzerinden kronolojik sırayla aktarırken amacımız Bakanlığın bütünleştirici bir düzenleme yapmasına kadar kavram ve uygulama bütünselliğine katkı sağlamaktır.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

32 Sayılı Karar

Gelir İdaresi Başkanlığı Özelgeleri

Merkez Bankası İhracat Genelgeleri

Ekler:

1-İhracat Kabul Belgesi:

İhracat Bedeli Kabul Belgesi
Seri No:
Tarih:
Banka Adı-Şubesi:
İhracat Bedelini Yurda Getiren Kişinin/Firmanın
Unvanı/Adı Soyadı:
T.C. Kimlik Numarası/ Vergi Kimlik Numarası :
Gümrük Beyannamesinin
Numarası:
Tarihi:
İhracatçı Unvanı:
28 inci Hanesinde Kayıtlı Banka:
22 nci Hanesinde Kayıtlı Tutar- Para Birimi:
46 ncı Hanesinde Kayıtlı Tutar:
Filili İhraç Tarihi:
Bedel Getirme Süresi Sona:
Yurda Getirilen Bedelin
Yurda Getiriliş Şekli (Banka Transferi /Eftel):
Tutarı-Para Birimi:
Hesaba Geçiş Tarihi:
Geldiği Ülke:
Varsa SWIFT Referans Numarası/ Nakit Beyan Formu Sayısı:
Banka Referans Numarası:
Varsa Mahsup Edilen Tutar:
Mahsup Tarihi:
Mahsup Sebebi:

2 - TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARARA İLİŞKİN TEBLİĞ (TEBLİĞ NO:2008- 32/48) İLE İLGİLİ OLARAK SIKÇA SORULAN SORULAR

1. İhracatçının hesabına yurt içi hesaplardan döviz veya Türk parası cinsinden ihracat bedeli ödemesi yapılması halinde bankalarca yurt içi hesaplardan yapılan söz konusu ödemelere ilişkin olarak Döviz Alım Belgesi (DAB) düzenlenmesi mümkün müdür? Yurt içi hesaplardan ihracat bedeli alışı yapılabilmesinin şartları nelerdir?

İhracat hesaplarının kapatılabilmesi için kural olarak ihracat bedellerinin yurt dışından havale olarak, yolcu beraberinde efektif olarak veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası İhracat Genelgesi'nin 13 üncü maddesinde belirtilen yöntemlerle tahsil edilmesi gerekmektedir. Ancak TCMB'nin 6 Kasım 2018 tarihli İhracat Genelgesinin 8 inci maddesinin yedinci fıkrasında bu kurala bir istisna getirilmiş bulunmaktadır. Söz konusu hüküm uyarınca

İhracatçı firmalar tarafından gerçekleştirilen ihracata ilişkin bazı ödemelerin ihracatçı firma dışındaki ithalatçı, tedarikçi, aracı gibi ihracatla ilgisi olan Türkiye’de yerleşik farklı firmaların yurt içi hesaplarına gönderilmesi halinde anılan firmaların yurt içi hesaplarından döviz veya Türk parası cinsinden ihracatçının hesabına yapılan havalelerin anılan maddede yer alan şartların yerine getirilmesi kaydıyla bankalarca ihracat bedeli olarak kabul edilerek alışının yapılması (DAB düzenlenmesi) mümkündür.

İhracatla ilgili firmalarca yurt içi hesaplardan ödenen bedele ilişkin olarak bankalarca DAB düzenlenebilmesi için yurt dışından ihracat bedeli tutar kadar döviz veya Türk parası geldiğinin satış sözleşmesi, kesin veya proforma fatura, gümrük beyannamesi, banka hesap özeti gibi belgelerle tevsik edilmesi, 2018-32/48 sayılı Tebliğde yer alan süre ile ilgili hükümlere aykırılık oluşmadığının tespit edilmesi gerekmektedir.

2. İhracatçının hesabına gelen ihracat bedelinin DAB düzenlenmeden ihracatçı tarafından hesaptan çekilmesi ve daha sonra efektif olarak bankaya getirilerek önceden çekilen tutarın ihracat bedeli olduğunun belirtilmesi halinde bankalarca söz konusu efektif için DAB düzenlenmesi mümkün müdür?

TCMB'nin 6 Kasım 2018 tarihli İhracat Genelgesinin 12 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca serbest olarak kullanılan ihracat bedeli için DAB düzenlenmesi anılan hükümde yer alan şartların yerine getirilmesi halinde mümkün bulunmaktadır. Serbest kullanılan ihracat bedelinin başka bir banka tarafından alınabilmesi için söz konusu bedelin yurt dışından geldiğine ilişkin aracı banka yazısının ibrazı veya alış işlemini yapacak banka tarafından efektiflerin havale olarak geldiğine ilişkin ilgili bankanın teyidinin alınması gerekmektedir.

Öte yandan, serbest olarak kullanılan ihracat bedelinin aynı banka tarafından ihracat bedeli olarak alışının yapılması için serbest tasarruf edilen efektifin yurt dışı kaynaklı olduğunun satış sözleşmesi, kesin veya proforma fatura, gümrük beyannamesi, banka hesap özeti gibi

belgelerle tevsik edilmesi, 2018-32/48 sayılı Tebliğde yer alan süre ile ilgili hükümlere aykırılık oluşmadığının tespit edilmesi ve başka bir bankaya yurt dışından geldiğine ilişkin yazı verilmediğinin tevsiki gerekmektedir.

3. İhracatçının hesabına gelen ihracat bedelinin DAB düzenlenmeden ihracatçı tarafından başka bir hesaba transfer edilmesi ve daha sonra ihracatçının hesabına yurt içindeki başka bir hesaptan söz konusu tutarın tekrar transfer edilmesi halinde bankalarca söz konusu bedeller için DAB düzenlenmesi mümkün müdür?

TCMB'nin 6 Kasım 2018 tarihli İhracat Genelgesinin 8 nci maddesinin sekizinci fıkrası uyarınca serbest olarak kullanılan ihracat bedeli için DAB düzenlenmesi anılan hükümde yer alan şartların yerine getirilmesi halinde mümkün bulunmaktadır.

Hesaba ilk transfer edilen bedelin ihracat işlemi ile ilgili ve yurt dışı kaynaklı olduğunun satış sözleşmesi, kesin veya proforma fatura, gümrük beyannamesi, banka hesap özeti gibi belgelerle tevsik edilmesi,

2018-32/48 sayılı Tebliğde yer alan süre ile ilgili hükümlere aykırılık oluşmadığının tespit edilmesi, işlem ve kişilerle ilgili uluslararası yaptırımların dikkate alınması ve başka bir bankaya bedelin yurt dışından geldiğine ilişkin yazı verilmediğinin tevsiki kaydıyla söz konusu bedelin ihracat bedeli olarak kabul edilerek alışının yapılması mümkündür.

4. İthalatçı dışında başka yerlerden gelen ihracat bedellerinin bankalar tarafından alışının yapılarak DA-B'a bağlanması mümkün müdür?

Evet, mümkündür.

Bahse konu Genelge'nin 11 inci maddesinin birinci fıkrasına göre; gümrük beyannamesinde kayıtlı alıcı firma veya bu firma dışındaki gerçek veya tüzel kişiler tarafından yurt dışından havale olarak gönderilen dövizin, herhangi bir referans veya fatura numarasıyla irtibatlandırılmış olup olmadığına bakılmaksızın ihracatçının beyan edeceği gümrük beyannamesi konusu ihracatın bedeli olarak alışının yapılması mümkündür.

Aynı maddenin ikinci fıkrasına göre; ihracatçı firmaların yurt dışında bulunan bankalardaki hesaplarından Türkiye'deki bankalardaki hesaplarına ihracat bedeli açıklaması ile yapılan transferlerin bankalarca ihracat bedeli olarak alışı, söz konusu hesaba ihracatçının Türkiye'deki hesaplarından veya yurtdışındaki başka hesaplarından para transfer edilmediğinin, gümrük beyannamesi tarihinden sonraki 180 güne ait hesap hareketlerini gösterir belgelerin aracı bankalara ibraz edilmesi ve aracı banka hesap hareketlerinin kontrolü suretiyle durumu teyit etmesi kaydıyla yapılabilir.

Ayrıca mezkur Genelge'nin 8 nci maddesinin yedinci fıkrası hükmü uyarınca, ihracatçı firma dışındaki ithalatçı, tedarikçi, aracı vb. olan Türkiye'de yerleşik farklı firmaların yurt içi hesaplarına gönderilen ihracat bedellerinde; yurt dışından ihracat bedeli tutar kadar döviz veya Türk parası geldiğinin satış sözleşmesi, kesin veya proforma fatura, gümrük beyannamesi, banka hesap özeti gibi belgelerle tevsik edilmesi, 2018-32/48 sayılı Tebliğde yer alan süre ile ilgili hükümlere aykırılık oluşmadığının tespit edilmesi ile işlem ve kişilerle ilgili uluslararası

yaptırımların dikkate alınması kaydıyla; anılan firmaların yurt içi hesaplarından döviz veya Türk parası cinsinden ihracatçının hesabına yapılan havalelerin ihracat bedeli olarak kabul edilerek alışının yapılması mümkündür.

5. İhracat bedellerinin gümrük beyannamesinde beyan edilenden farklı bir döviz üzerinden yurda getirilmesi mümkün müdür? (Örneğin gümrük beyannamesinde ihracat bedeli Japon Yeni olarak beyan edilmiş olup, ihracat bedelinin yurda Amerikan Doları olarak getirilmesi)

Anılan Genelge'nin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre; ihracat bedellerinin beyan edilen Türk parası veya döviz üzerinden yurda getirilmesi esas olup, bedelin beyan edilenden farklı bir döviz üzerinden getirilmesi mümkündür.

Ek olarak, mezkur Genelge'nin 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında, gümrük beyannamesinin 22 nci hanesinde kayıtlı döviz cinsi ile ihracatçıya ödenen döviz cinsinin farklı olması halinde kapatma işlemleri için yapılacak hesaplamalarda, fiili ihraç tarihindeki Merkez

Bankası çapraz kurlarının kullanılması gerektiği hükme bağlanmıştır.

6. Gümrük beyannamesinin 22 nci hanesinde ihracat bedeli döviz olarak belirtilmiş. Bu ihracata ilişkin bedeli Türk lirası olarak yurda getirebilir miyim?

Hayır. GB’de ihracat bedeli döviz olarak belirtildiyse döviz olarak yurda getirilmelidir. İhracat bedelinin GB’nin 22 nci hanesinde beyan edilenden farklı bir döviz cinsi olarak da yurda getirilmesi mümkündür.

Ancak; söz konusu ihracat Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ne gerçekleştirilmiş ise ilgili belgeler döviz olarak düzenlenmiş olsa dahi ihracat bedeli Türk lirası olarak tahsil edilebilir.

7. İran ve Suriye’ye gerçekleştirilen ihracat işlemleri söz konusu Tebliğ kapsamında mıdır?

İran ve Suriye’ye yapılan ihracata ilişkin bedellerin yurda getirilme zorunluluğu bulunmamaktadır.

8. İhracat bedellerinin bankacılık sistemiyle doğrudan ülkemize transferinin mümkün olmadığı Afganistan, Irak ve Libya'ya yapılan ihracat işlemlerinin tahsilinde nasıl bir yol izlenmelidir?

Bahse konu Genelge'nin 8 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca; suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanına yönelik mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla ihracat bedellerinin bankacılık sistemiyle doğrudan ülkemize transferinin mümkün olmadığı Afganistan, Irak ve Libya'ya yapılan ihracat işlemlerinde ihracat bedelinin bankalarca tahsilinin; ithalatçının Türkiye'deki bankalarda bulunan hesaplarından transferi yoluyla veya ihracat bedelinin ihracat işlemiyle ilişkisi kurulmak şartıyla üçüncü bir ülkeden bankalar aracılığıyla transferi yoluyla veya ihracatçının yazılı beyanının yanı sıra işlemin niteliğine göre satış sözleşmesi ya da kesin satış faturası (veya proforma fatura) ile gümrük beyannamesi ibraz edilmek kaydıyla Nakit Beyan Formu aranmaksızın efektif olarak yapılması mümkündür.

9. Bankacılık sisteminin gelişmediği Türki Cumhuriyetler, Yemen ve Afrika Kıtası'nda yer alan Gana, Angola, Gabon, Nijerya, Gambiya, Kongo, Malavi, Senegal ve Fildişi gibi ülkelere gerçekleştirilen ihracat işlemlerinin anılan Tebliğ'in 3 üncü maddesinin birinci fıkrasından muaf tutulması mümkün müdür?

Mümkün değildir. Türkiye'de yerleşik kişiler tarafından yukarıda sayılan ülkelere ve benzeri şekilde bankacılık sisteminin gelişmediği diğer ülkelere gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin bedeller, ithalatçının ödemesini müteakip doğrudan ve gecikmeksizin ihracata aracılık eden bankaya transfer edilir veya getirilir. Bedellerin yurda getirilme süresi fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günü geçemez. Söz konusu bedellerin en az %80'inin bir bankaya satılması zorunludur.

10. Aracı banka ne demektir?

Aracı banka, gümrük beyannamesinin 28 inci hanesinde kayıtlı banka veya ihracatçı tarafından ihracat hesabının kapatılması işlemlerini gerçekleştirmek üzere gümrük beyannamesi ibraz edilerek anlaşma sağlanan banka anlamına gelmektedir.

İhracatçı tarafından ihracat hesabının kapatılması işlemlerini gerçekleştirmek üzere gümrük beyannamesi ibraz edilerek anlaşma sağlanan bankanın gümrük beyannamesinin 28 inci hanesinde beyan edilen bankadan farklı olması durumunda, belirlenen aracı bankanın gümrük beyannamesinin 28 inci hanesinde beyan edilen bankaya yazılı olarak bildirimde bulunması gerekmektedir.

Peşin ödeme ya da gümrük beyannamesinde peşin ödeme ile diğer ödeme şekillerinin birlikte beyan edildiği işlemlerde, ihracat hesabının, peşin bedel alışını yapan banka nezdinde kapatılması gerekmektedir.

11. Aracı banka ihracat hesabımı nasıl kapatacak?

İhracat bedellerinin (avans dâhil) fiili ihraç tarihinden itibaren yurda getirilerek en az %80'inin fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içinde bir bankaya satılması halinde ihracat hesabı aracı banka nezdinde kapatılır. (İlgili durumlarda söz konusu Tebliğ'in 7 nci maddesinde ve söz konusu Genelge'nin 4 üncü maddesinin beşinci fıkrasındaki süreler uygulanır.)

İhracat bedelinin fiili ihraçtan sonra tahsil edildiği ödeme şekillerinde, ihracat bedeli aracı bankadan farklı bir bankaya gönderilmiş ise ihracat hesabının aracı banka tarafından kapatılabilmesi için bedel alışını yapan banka tarafından düzenlenen döviz alım belgesinin ve ibraz edilmiş ise gümrük beyannamesinin bir fotokopisini ihracat hesabını kapatacak olan aracı bankaya göndermesi gerekmektedir.

Peşin ödeme ya da gümrük beyannamesinde peşin ödeme ile diğer ödeme şekillerinin birlikte beyan edildiği işlemlerde, ihracat hesabının, peşin bedel alışını yapan banka nezdinde kapatılması gerekmektedir.

12. Peşin ödeme durumunda peşin bedel alışını yapan bankadan başka bir bankayı aracı banka olarak seçmem mümkün müdür?

Peşin ödeme durumunda peşin bedel alışını yapan bankadan başka bir banka GB'de aracı banka olarak seçilse bile peşin bedel alışını yapan bankanın ihracat hesabının kendisi tarafından takip edildiğine dair GB'nin 28 nci hanesinde beyan edilen bankaya bildirimde bulunması zorunludur.

13. Mal bedelinin bir kısmının peşin veya mal mukabili veya akreditif olduğu durumlarda ödeme şekli “peşin ödeme” dışında ödeme şekilleri olan GB’lerle ihracat hesabının kapatılması mümkün müdür?

Peşin bedelin ödeme şekli akreditifli, vesaik mukabili, mal mukabili veya kabul kredili olan GB’lere ya da peşin ödeme şekliyle beraber diğer ödeme şekillerinden birinin belirtildiği GB’lere ilişkin ihracat hesaplarının kapatılmasında kullanılması; ihracatçının yazılı beyanıyla birlikte ilgili GB’nin peşin bedele ilişkin DAB’ı düzenleyen bankaya ibrazı kaydıyla mümkündür.

14. 04.09.2018 tarihinden (Tebliğ’in yayımından) önce peşin ihracat bedeli tahsil ettim ve tahsil ettiğim bedeli kullandım. Söz konusu bedele ilişkin ihracatı 04.09.2018 tarihinden sonra gerçekleştirdim. İhracat hesabımı nasıl kapatacağım?

Söz konusu Tebliğ’in yayımı tarihinden sonra fiili ihracatı gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin olarak, ihracatçıya 04.09.2018 tarihinden önce yapılan peşin ihracat bedeli ödemeleri anılan Tebliğ kapsamında yer almamak-

tadır. Söz konusu ihracata ilişkin hesapların kapatılması için eksik kalan tutardaki ihracat bedellerinin ithalatçı tarafından 04.09.2018 tarihinden önce ihracatçıya ödendiğinin aracı bankaya tevsik edilmesi gerekmektedir.

Ancak; söz konusu ihracata ilişkin olarak ihracatçıya 04.09.2018 tarihinden sonra gönderilen ihracat bedellerinin anılan Tebliğ kapsamında yurda getirilmesi ve %80'inin bir bankaya satılması gerekmektedir.

15. Yurt dışından/ yurt içinden kredi kullanmıştım. İhracat bedellerimi söz konusu krediye ilişkin ödemeler ile mahsup edebilir miyim?

İhracat bedellerinin bedel getirme süresi içinde yurda getirilmesi ve bu süre içinde mahsup işlemleri için aracı bankaya başvurulması halinde ihracat bedellerinin söz konusu kredi ödemeleri ile mahsup edilmesi mümkündür. Ancak; ihracat bedellerinin mahsuben ödemede kullanılacak kısmının mahsup tarihinden önce alışının yapılmamış olması şarttır.

Mahsup işlemlerinin gerçekleştirilmesi sonrasında kalan tutarın %80'inin bir bankaya satılması zorunludur.

16. Yurt dışındaki bankaya stoklarımı teminat göstererek emtia kredisi kullanmıştım. Teminat olarak gösterdiğim stokların ihracatına ilişkin bedellerin söz konusu krediye ilişkin ödemeler ile mahsup edilebilmesi için ihracat bedellerini süresi içinde yurda getirmek zorunda mıyım?

Yurt dışından emtia kredisi kullanırken teminat olarak verilen stoklarının ihracatında, ihraç bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması ve ilgili kredi sözleşmesinin ve kredi ödemesini tevsik edici belgelerin bankalara ibrazı kaydıyla, ihracat bedellerinin söz konusu emtia kredisi ödemeleri ile mahsup edilmesi durumunda, mahsup edilen tutarların yurda getirilmesi zorunlu değildir. Ancak mahsup sonrası kalan tutarın yurda getirilerek %80'inin bir bankaya satılması zorunludur.

17. Yurt dışındaki bir firma ile hem ihracat, hem de ithalat yapıyoruz. Söz konusu firma ile gerçekleştirdiğim ihracata ilişkin bedellerinin aynı firmadan yaptığım ithalata ilişkin ödemeler ile mahsup edebilir miyim? Mahsup işlemi için ihracat bedellerini süresi içinde yurda getirmek zorunda mıyım?

Mal ihraç ve ithalinde, tarafların aynı kişiler olması ve ihraç bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması kaydıyla, hem ihracata hem de ithalata ilişkin gümrük beyannamelerinin bankalara ibrazı durumunda mal ihraç ve ithal bedellerinin bankalarca mahsubu mümkün olup, mahsup edilen tutarların yurda getirilmesi zorunlu değildir. Ancak mahsup sonrası kalan tutarın yurda getirilerek %80'inin bir bankaya satılması zorunludur.

18. A firmasına gerçekleştirdiğim ihracata ilişkin bedelleri B firmasından gerçekleştirdiğim ithalata ilişkin ödemeler ile mahsup etmem mümkün müdür?

Mal ihraç ve ithalinde, tarafların farklı kişiler olması ve ihraç bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması kaydıyla, hem ihracata hem de ithalata ilişkin gümrük

beyannamelerinin bankalara ibrazı durumunda mal ihraç ve ithal bedellerinin bankalarca mahsubu mümkündür. Bu kapsamda mahsup edilecek tutarların yurda getirilmiş olması gerekmektedir. Mahsup sonrası kalan tutarın da %80'inin bir bankaya satılması zorunludur.

Dahilde İşleme Rejimi kapsamında yurt dışından geçici olarak ithal edilen ve işçilik uygulanarak ihraç edilen mallara ilişkin işlemlerde tarafların aynı ya da farklı kişiler olmasına bakılmaksızın ihraç bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması kaydıyla, ilgili GB'lerin bankalara ibrazı durumunda mal ihraç ve ithal bedellerinin yurda getirilmesine gerek kalmadan bankalarca mahsubu mümkündür. Ancak mahsup sonrası kalan tutarın %80'inin bir bankaya satılması zorunludur.

19. 100.000 ABD doları veya eşitini aşmayan ihracat bedellerinin tasarrufu serbest mi?

Hayır, bahse konu Genelge'nin 22 nci maddesinin birinci fıkrası gereğince; 5.000,- ABD doları veya karşılığı Türk lirasını geçmeyen tutardaki ihracat işlemlerinde bedellerin tamamının tasarrufu serbest olmakla birlikte, bu tutar-

ları aşan ve anılan madde gereğince ihracatçının serbest kullanımına bırakılmayan satış ve ihracat bedellerinin tabiatı yapılmaktadır.

Diğer taraftan, anılan Genelge'nin 28 inci maddesi gereğince, her bir gümrük beyannamesi itibarıyla;

a) 100.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere, mücbir sebeplerin varlığı dikkate alınmaksızın beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar noksanlığı olan (sigorta bedellerinden kaynaklanan noksanlıklar dahil) ihracat hesapları doğrudan bankalarca veya 90 günlük ihtarname süresi içinde ilgili Vergi Dairesi Başkanlıkları/Müdürlüklerince ödeme şekline bakılmaksızın,

b) 200.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere, mücbir sebep halleri göz önünde bulundurulmak suretiyle beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar açık hesaplar ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce terkin edilmek suretiyle kapatılacak olup, 200.000 ABD doları veya eşitini aşan noksanlığı olan açık hesaplara ilişkin terkin talepleri Bakanlığımızca sonuçlandırılacaktır.

20. Söz konusu Genelge kapsamında yurda getirilme zorunluluğu bulunmayan ihracat şekilleri nelerdir?

Hizmet ihracatı, transit ticaret, Türkiye’de ikamet etmeyenlere özel fatura ile yapılan satış, Türkiye’de ikamet etmeyenlere KDV hesaplanarak yapılan satış, mikro ihracat ve 5.000,- ABD doları veya karşılığı Türk lirasını geçmeyen tutardaki ihracat işlemlerinde bedellerin tamamının tasarrufu serbest bulunmaktadır. Dolayısıyla, söz konusu ihracat şekillerine ait bedellerin tasarrufu serbest bulunmakta olup, bahse konu ihracatlara ilişkin tutarlar için döviz alım belgesi düzenlenmesi zorunluluğu da bulunmamaktadır.

21. Serbest Bölgelere yapılan ihracatlara ilişkin bedellerin yurda getirilmesi zorunluluğu bulunmakta mıdır?

Serbest Bölgelere yapılan ihracat işlemleri bahse konu Tebliğ hükümleri kapsamında yer almakta olup, serbest bölgelere yapılan ihracata ait bedellerin fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içerisinde yurda getirilmesi ve %80’in bankalara satılması zorunludur. Diğer taraftan,

gümrük beyannamesi düzenlenmeden, Serbest Bölge İşlem Formu (SBİF) ile Serbest Bölgelere yapılan, 5.000,- ABD Dolarını geçmeyen ihracatlarda; söz konusu ihracata ait bedellerin tasarrufu serbest olup, bahse konu ihracata ilişkin tutarlar için döviz alım belgesi düzenlenmesi zorunluluğu da bulunmamaktadır. Ayrıca, Serbest Bölgelerden üçüncü ülkelere yapılan ihracatlar mezkûr Tebliğ kapsamında yer almamaktadır. Dolayısıyla, üçüncü ülkelere yapılan ihracatlara ait bedellerin tasarrufu serbesttir.

22. Yurt içinde serbest dolaşımda bulunan mallarımı gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere, gümrüksüz satış mağazalarına/gümrüksüz satış mağazalarının depolarına antrepo rejimi kapsamında antrepo beyannamesi ile ihraç ettim. Bu işleme ilişkin bedelleri 180 gün içinde yurda getirip, %80'ini DAB'a bağlamam gerekiyor mu?

Hayır. 6 Kasım 2018 tarihli İhracat Genelgesi'nin 4 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrası uyarınca söz konusu bedellerin 180 gün içinde yurda getirilmesi ve %80'inin DAB'a bağlanması zorunlu değildir.

23. İhracat bedelinin %80'ini yurda getirip bozdur- sam yeterli olur mu?

Hayır, anılan Tebliğ ile Genelge'nin indirim ve mahsuba ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ihracata ilişkin bedellerin tamamının yurda getirilmesi ve söz konusu bedellerin en az %80'inin bir bankaya satılması ile ihracat bedellerini alan bankaca Döviz Alım Belgesi (DAB) düzenlenmesi gerekmektedir. Genelge'nin 28 inci maddesinde belirtilen hükümler saklıdır.

24. İhracat bedellerinin mevzuatta öngörülen süre içerisinde yurda getirilememesi halinde ne yapılmalıdır?

2008-32/48 sayılı Tebliğ'in 8 inci maddesine göre, süresi içerisinde kapatılamayan ihracat hesapları aracı bankalarca 5 iş günü içerisinde Vergi Dairesi Başkanlığına veya Vergi Dairesi Müdürlüğüne ihbar edilmekte, ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce ihbarı müteakip 10 iş günü içinde ilgililere hesapların kapatılması için 90 gün süreli ihtarname gönderilerek ek süre verilmektedir. Bu süre içerisinde ihracat

bedelinin yurda getirilmesi halinde hesaplar kapatılabilir. Getirilememesi durumunda ise anılan Tebliğ'in 9 uncu maddesinde belirtilen mücbir sebep hallerinin ya da haklı durumun belgelendirilmesi gereklidir.

Anılan Tebliğ'in 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında sayılan mücbir sebep hallerinin varlığı halinde, mücbir sebebin devamı müddetince altışar aylık dönemler itibarıyla ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce ek süre verilir. Mücbir sebep halleri dışında kalan haklı durumların varlığı halinde, hesapların kapatılmasına ilişkin altı aya kadar olan ek süre talepleri, firmaların haklı durumu belirten yazılı beyanına istinaden üçer aylık devreler halinde ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce, altı aylık süreden sonraki ek süre talepleri Bakanlık tarafından incelenip sonuçlandırılır.

25. Söz konusu Tebliğ hükümlerine uyulmaması durumunda nasıl bir yaptırım uygulanacaktır?

Anılan Tebliğ'in 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında tayin edilen süreler içinde ihracat bedellerini yurda getir-

meyenler; 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun'un 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, yurda getirmekle yükümlü olunan ihracat bedellerinin rayiç bedelinin % 5'i kadar idarî para cezasıyla cezalandırılırlar. Diğer taraftan, ithalat, ihracat ve diğer kambiyo işlemlerinde döviz veya Türk Parası kaçırmak kastıyla muvazaalı işlemlerde bulunanlar, yurda getirmekle yükümlü oldukları veya kaçırdıkları kıymetlerin rayiç bedeli kadar idarî para cezasıyla cezalandırılırlar. Bu fiilin teşebbüs aşamasında kalması halinde verilecek ceza yarı oranında indirilir.